

SCENARIUSZ 10

NASZE EMOCJE ZNAMY I O RELACJE DBAMY. W KRAINIE DZIECIĘCEJ KOMUNIKACJI

Drodzy Nauczyciele, Wychowawcy i Rodzice, ostatni, dziesiąty scenariusz projektu „Piąteczka – przystanek emocjonalny przedszkolaka” to propozycja odegrania scenek przez małych aktorów. Zmotywujcie dzieci do odtworzenia emocjonalnych historii i treningu nabytych umiejętności.

Nasze scenariusze powstały z potrzeby serca jako propozycja wspierania rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w wieku przedszkolnym. Ufamy, że wspólna praca w środowisku przedszkolnym i domowym, pozwoli zwiększyć kompetencje miękkie dzieci w przyszłości.

Dziękujemy za wspólną podróż przez kolejne krainy kompetencji dzieci i życzymy Wam powodzenia w Waszej własnej pracy w obszarze relacji społecznych.

Ogólny cel zajęć

Uczestnicy:

- Ćwiczą odbiór swoich emocji poprzez zmysły.

Szczegółowy cel zajęć

Uczestnicy:

- Ćwiczą akceptowalne formy regulacji emocji.
- Wdrażają umiejętności społeczne poprzez odgrywanie scenek sytuacyjnych i znajomość reguł.

Czas trwania: 60-90 minut

Metody pracy

- Podająca: ćwiczenie scenariuszy w scenkach sytuacyjnych, wymagających posiadania kompetencji emocjonalno-społecznych.
- Praktyczna: zabawa, odgrywanie scenek, odtwarzanie pomników emocji.
- Problemowa: wykorzystanie swoich umiejętności do tworzenia scenek rodzajowych z życia przedszkola, rozwój wyobraźni, spostrzegawczości, przełamywanie nieśmiałości.

Wykorzystane innowacje

- Wykorzystanie elementów innowatorskiej metody treningu umiejętności społecznych, bazującej na wykorzystaniu klocków jako materiału kluczowego do treningu poprzez zabawę.
- Innowacja adresowana jest do wyodrębnionej grupy docelowej dzieci w wieku 4-6 lat czyli w okresie kształtowania umiejętności emocjonalno-społecznych.
- Autorskie programy nauczania z możliwością zmodyfikowania i zindywidualizowania przez nauczyciela.
- Możliwość realizacji pozaparamowego programu nauczania rekomendowanego na podstawie doświadczeń zawodowych.
- Wspólna praca nad rozwojem emocjonalno-społecznym dzieci w środowisku przedszkolnym i rodzinnym.

Pomoce

- Zestawy różnych klocków dostępnych w placówce przedszkolnej (do wybudowania stacji).
- Karta pracy (załącznik 16).
- Kredki, flamastry.

Uczestnicy

- Grupy przedszkolne.
- Dzieci w wieku 4-6 lat, maksymalnie osiem osób.
- Dwoje nauczycieli prowadzących, ewentualnie trener TUS i nauczyciel lub psycholog i nauczyciel.

Ćwiczenie 1 – Nasze emocje

Cel główny: integracja z grupą, budowanie przyjaznej przestrzeni do pracy.

Cel szczegółowy: budowanie zaufania grupy, otwartości na wspólną interakcję z całością grupy.

Czas trwania: 8 minut

1. Dzieci po wejściu do sali proszone są do zajęcia miejsca na dywanie, gdzie siadają w kręgu. Zaproście dzieci do powitania się za pomocą wspólnie ustalonego rytuału. Nasza propozycja: „Teraz pięknie się witamy: wpieryw rączkami pomachamy, potem główką pokiwamy, no i oczkiem pomrugamy. Do zabawy zapraszamy!”.

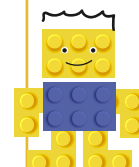
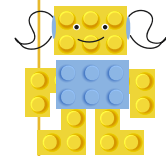
Wspólnie przypomnijcie sobie zasady Kodeksu Piąteczki:

- Wszyscy dobrze się bawimy i o siebie się troszczymy.
- Każdy z nas jest bardzo ważny i dla wszystkich jest przyjazny.
- Wszyscy tutaj się słuchamy i „Znaku na TAK” często używamy.
- Każdy z nas się bardzo stara i pomocny jest od zaraz.

2. Odbiór emocji

Zaproście dzieci do pracy przy stolikach. Rozdajcie kartę pracy (załącznik 15), tłumacząc dzieciom, że na tych zajęciach będziecie rozpoznawać emocje i budować dla nich domki-stacje. Zachęćcie do myślenia o nich jako odwiedzających nas gościach, którymi należy się zaopiekować.

Wytłumaczcie dzieciom, że na rozdanych kartach mają za zadanie dorysować domek, w którym dana emocja poczuje się dobrze. Dodatkowo muszą połączyć liniami lub strzałkami przedmioty, które

kojarzą się im z określoną emocją.

Zadajcie dzieciom pytania:

- Dlaczego rozpoznawanie swoich emocji oraz innych osób jest takie ważne?
- W jaki sposób można poznać, jaką emocję odczuwa druga osoba?
- Jakie techniki radzenia sobie z emocjami poznaliśmy do tej pory?

Ćwiczenie 2 – Domek naszych emocji

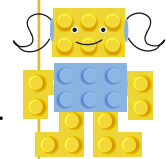
Cel główny: współpraca z grupą, rozwijanie myślenia kreatywnego.

Cel szczegółowy: różnicowanie emocji poprzez użycie wyobraźni i zabawę twórczą.

Czas trwania: 15 minut

Połączcie dzieci na grupy według ulubionej wyliczanki. Utwórzcie cztery grupy. Przypomnijcie dzieciom, że na trzecich zajęciach zatytułowanych „Pociągiem do Krainy Emocji” budowaliście stacje emocji, a następnie odwiedzali Was goście. Wy tłumaczcie, że na tych zajęciach polecenie jest podobne, ponieważ zbudujecie stacje-domki z kolorowych klocków. Powiedzcie, że dodatkowo dzieci mogą zbudować konstrukcje, które będą się im kojarzyć z daną emocją.

Zaproście dzieci do wesołej zabawy.

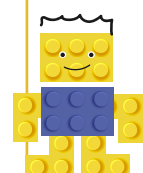
Ćwiczenie 3 – Emocje a zmysły

Cel główny: różnicowanie emocji za pomocą zmysłów.

Cel szczegółowy: trening rozpoznawania emocji swoich i innych.

Czas trwania: 15 minut

Zaproście dzieci do prezentacji domków, w których zamieszkują emocje, niech kolejne grupy wyrażą swoje odczucia i przemyślenia. Pozwólcie dzieciom na dowolną i swobodną interpretację.

Dodatkowo przy każdej prezentacji zapytajcie:

- Z jakim kolorem się kojarzy? (dana emocja: złość, radość, smutek, strach)
- Jak może wyglądać? (dana emocja: złość, radość, smutek, strach)
- Jak może pachnieć? (dana emocja: złość, radość, smutek, strach)
- Jaka może być w dotyku? (dana emocja: złość, radość, smutek, strach)
- Jakie może wydawać dźwięki? (dana emocja: złość, radość, smutek, strach)

Wersja video:

Czy zawsze można wygrywać?

Radzenie sobie z porażką

Scenariusz 10

Ćwiczenie 4 – Emocjonalne historie

Cel główny: trening rozpoznawania i radzenia sobie z nimi poprzez odgrywanie scenek sytuacyjnych.

Cel szczegółowy: trening rozpoznawania emocji swoich i innych.

Czas trwania: 15 minut.

Zaproście dzieci do zajęcia swojego miejsca w kręgu. Przeczytajcie cztery minihistorie. Poproście dzieci, aby kolejno odgadywały, o jakiej emocji mówi krótkie opowiadanie.

Zmotywujcie dzieci, aby odegrały historie przy swoich stacjach-domkach emocji. Wspierajcie i zachęcajcie dzieci do zabawy, zwracając szczególną uwagę na sposoby radzenia sobie dzieci z emocjami. Wspierajcie i doceniajcie starania każdego uczestnika zajęć.

Zakończenie

Zaproście dzieci do ustawienia się w pociąg i przybijcie z nimi piątkę.

INSTRUKTAŻ DLA NAUCZYCIELI

Podpowiedzi w pigułce

NASZE EMOCJE ZNAMY I O RELACJE DBAMY. W KRAINIE DZIECIĘCEJ KOMUNIKACJI

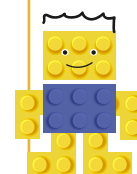
Drodzy Nauczyciele i Wychowawcy,
to ostatni scenariusz z naszej serii „Piąteczka - przystanek emocjonalny przedszkolaka”. Zaprosicie dzieci do wcielania się w role i odgrywania scenek związanych z emocjami. Zachęćcie dzieci do zabawy oraz próby połączenia emocji ze zmysłami. Wspólnie dotarliśmy do krainy, w której dzieci mogą się pochwalić nabytymi kompetencjami z zakresu rozpoznawania i nazywania emocji swoich i innych osób. Pozwólcie dzieciom na odczuwanie emocji, branie odpowiedzialności za swoje zachowania, a tym samym doświadczanie sprawczości. Od ich najmłodszych lat rozwijajcie inteligencję emocjonalną dzieci. Poświęcony czas na wspólne rozpoznawanie i nazywanie emocji zaowocuje w ich przyszłych relacjach społecznych.

Ten scenariusz to propozycja wdrażania oraz utrwalania umiejętności emocjonalno-społecznych przez ćwiczenia z elementami dramy. Zaprosicie dzieci do wspólnej zabawy. Stwórzcie obrazy emocji za pomocą doświadczania ich poprzez zmysły.

Dziękujemy i życzymy owocnej pracy z emocjami!

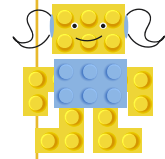
Ćwiczenie 1

Usiądźcie z dziećmi na dywanie, przywitajcie się z nimi ulubionym powitaniem. Nasza propozycja: „Teraz pięknie się witamy: wpięramy rączkami pomachamy, potem główką pokiwamy, no i oczkiem pomrugamy. Do zabawy zapraszamy!”.

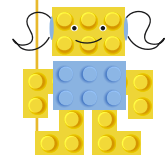
Alternatywne powitania:

- Ustawione w kole dzieci przekazują piłkę wybranej osobie, a każda z nich próbuje za pomocą mimiki pokazać emocję, która ostatnio mu towarzyszyła oraz powtórzyć emocję prezentowaną przez poprzednika.
- Posłużcie się przedmiotem mocy: maskotką, klockiem lub innym wybranym przez dzieci przedmiotem. Dzieci przekazują sobie atrybut mocy. Dziecko, które jest w posiadaniu rzeczy odpowiada na pytanie: „Jaką bajkę lubisz najbardziej?” oraz podaje nazwę bajki, która była wymieniona przez poprzednie dziecko. Dodatkowo w formie spisanej, np. na kolorowym brystolu, możecie umieścić ten kodeks w miejscu widocznym dla dzieci.
- Dzięki temu ćwiczeniu dzieci uczą się rozpoznawania i kojarzenia emocji. Uczą się podchodzenia do swoich emocji w sposób otwarty, doświadczają ich jako część swojego życia, traktują jako przyjaciół, którzy przynoszą im pakiet informacji o zdarzeniu i odczuciach. Uczą się identyfikacji odczuć swoich i odmienności potrzeb innych dzieci w grupie. Zmotywujcie dzieci do pracy. Podchodźcie do pracujących dzieci i wzmacniajcie je przekazami, np.:
 - Widzę, że próbujesz narysować piękny domek dla radości, złości itd., w którym będzie mogła poczuć się dobrze.
 - Cieszę się, że udaje ci się odgadnąć przedmioty, które mogą przypominać ci o danej emocji.
 - Bardzo doceniam, iż pięknie starasz się pokolorować dach domku itp.

Ćwiczenie 2

Przygotujcie zestawy klocków w czterech miejscach sali, tak aby grupom wygodnie było pracować. Podzielcie klocki na cztery grupy wg kolorów odpowiadających poszczególnym emocjom: zielony – strach, niebieski – smutek, czerwony – złość, żółty – radość. Wytłumaczcie dzieciom, że w tym ćwiczeniu mają za zadanie bawić się razem i współpracować ze sobą. Zadanie polega na zbudowaniu domku, do którego przyjmą emocje, a potem odpowiednio się nimi zaopiekują.

Ćwiczenie 3

Postarajcie się zaprosić wszystkich uczestników do zabawy, szczególną uwagę zwracając na dzieci wycofane. Motywujcie je i zachęcajcie do prezentacji swoich konstrukcji. Pokażcie dzieciom, że odczuwanie emocji poprzez zmysły może być świetną zabawą, pozwólcie im na dowolne interpretacje.

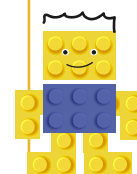

Ćwiczenie 4

Wytłumaczcie dzieciom, że ich zadaniem jest odgadnąć, która emocja ukryta jest w danej historii. Poproście dzieci, aby spróbowały wstrzymać się z odpowiedzią aż kolejne historie wybrzmiały do końca i żeby dopiero wtedy udzielały odpowiedzi. Zaproście dzieci do domków, które wybudowały i zmotywujcie je do odegrania poszczególnych historii. Zwróćcie uwagę na dzieci wycofane i nieśmiałe. Postarajcie się, aby i one wzięły udział w zabawie i spróbowały odegrać scenkę.

Wspólnie z dziećmi odkrywajcie świat emocji!

Dziękujemy!

Historie do wykorzystania w ćwiczeniu 4

ZŁOŚĆ

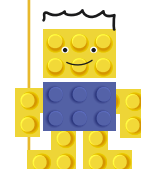
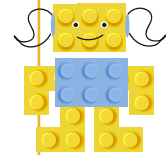
To był poniedziałek. Mama Ali weszła do pokoju i powiedziała, że czas już wstawać, żeby nie spóźnić się do przedszkola. Trzeba było się spieszyć, bo mama musiała jeszcze załatwić jakąś wyjątkowo ważną sprawę w przychodni. Ala chciała założyć swoją ulubioną bluzę z kotkiem, ale niestety była mokra po praniu, więc ubrała sukienkę oraz rajstopy, których nie znosiła. Była wciąż zaspana, a na dodatek skończyły się ulubione płatki czekoladowe, które uwielbiała jadać na śniadanie. W końcu dotarła do przedszkola i dowiedziała się, że dzisiaj nie będzie jej ulubionej przyjaciółki Kasi, bo jest chora. Na dodatek w jadalni podczas posiłku Kacper, kolega Ali, niechcący oblał jej rajstopy kompotem. Tego było już za wiele. Ala poczerwieniła i zacisnęła dłonie.

SMUTEK

To był wyjątkowo trudny dzień dla Janka. Dowiedział się wczoraj, że jego ulubiony kolega z sąsiedztwa przeprowadza się do innego miasta. Przypomniawszy sobie wspólne zabawy w pociągi i budowlę z klocków. Tak bardzo lubili spędzać wspólne chwile razem i interesowali się klockami lego. Co więcej, w przedszkolu pani Karolina poinformowała grupę, że odwołują wycieczkę do zoo, bo bardzo pada i zrobiło się zimno. A Jankowi tak bardzo zależało, żeby opowiedzieć koledze o dzikich zwierzętach, które zobaczy. Janek wycofał się z zaproponowanej zabawy, usiadł w rogu sali i...

RADOŚĆ

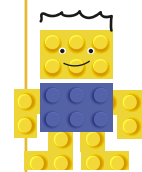
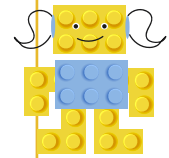
Jula otworzyła oczy i wyskoczyła z łóżka. Pobiegła uściskać mamę, która czekała na nią z ulubionym tostem i kubkiem pysznego kakao. Zapowiadał się dobry dzień. Zawsze w środy miała ulubione zajęcia z ceramiki i TUS-u z panią Moniką, którą

bardzo lubiła. Dzień w przedszkolu zaczął się bardzo miłą zabawą, którą przygotowała pani Zuzia. Na obiad była ulubiona zupa pomidorowa, a na deser mandarynki. Na zajęciach TUS była interesująca zabawa, dzieci budowały pociągi i stacje. Pani Monika uczyła dzieci rozpoznawania emocji. Na koniec zajęć Jula otrzymała małą karteczkę, na której była pochwała i chciała ją jak najszybciej wręczyć mamie. Wiedziała, że dzisiaj jest wspólny dzień wyjścia na lody. Jula podskakiwała z radości.

STRACH

Kuba uwielbiał zabawę policyjnymi samochodami. Często wraz z tatą i kuzynem Nikodemem urządzali pościgi samochodowe, w których wiele się działo. Zawsze jednak wygrywało dobro i na koniec udawało się złapać przestępców. Dobro wygrywało ze złem. Dzisiaj miało mieć miejsce wielkie wydarzenie dla Kuby. Do ulubionego przedszkola miał przyjść pan policjant i opowiedzieć o swojej pracy. Pani Marta poprosiła dzieci, żeby usiadły w kręgu na dywanie i przypomniała, jak mają przywitać wyjątkowego gościa. Otworzyły się drzwi, Kuba cofnął się. W brzuchu poczuł dziwny ucisk i w czasie, kiedy policjant opowiadał o tym, co robi na co dzień, jego ręce stawały się coraz bardziej mokre. Policjant chciał podejść do Kuby i pokazać mu kaburę na pistolet, ale Kuba odskoczył na bok i...

INSTRUKTAŻ DLA RODZICÓW

Podpowiedzi w pigułce

NASZE EMOCJE ZNAMY I O RELACJE DBAMY. W KRAINIE DZIECIĘCEJ KOMUNIKACJI

Drodzy Rodzice,

tym scenariuszem kończymy cykl zajęć pt. „Piąteczka - przystanek emocjonalny przedszkolaka”. Przybijmy sobie wirtualną piątkę, dziękując tym samym za Wasz udział w cyklu zajęć – za Waszą pracę i zabawę z dzieckiem w domu. Wierzymy, że współpraca, której celem jest dobro Waszego dziecka i jego rozwój emocjonalno-społeczny, przyniesie zamierzone efekty zarówno dzisiaj, jak i w przyszłości.

Życzymy wielu sukcesów na Waszej wspólnej ścieżce rozwoju!

Do tygodnia po zajęciach tematycznych, pt. „Nasze emocje znamy i o relacje dbamy. W krainie dziecięcej komunikacji” zaproponujcie swojemu dziecku wspólną zabawę, dzięki której utrwalicie rozpoznawanie i odczuwanie emocji.

Zabawa 1

Zaproście dziecko do wspólnego zilustrowania historyjki, w której mocno odczuło jakąś emocję. Wspólnie przyjrzyjcie się ilustracji i zapytajcie, co wtedy czuło. Razem możecie stworzyć dziennik emocji. Dziecko może ilustrować swoje odczucia, a w trudniejszych sytuacjach przypominajcie dziecku, jak poradziło sobie z daną emocją w określonej sytuacji w przeszłości.

Zabawa 2

Teraz pobawcie się we wspólne budowanie domków dla emocji, w których emocje zostaną przyjęte i zaakceptowane. Użyjcie ulubionego zestawu klocków. Rozdzielcie je na cztery grupy wg kolorów emocji: smutek – niebieskie, złość – czerwone, radość – żółte, zielone - strach. Zaangażujcie się we wspólną zabawę i wspierajcie kreatywność dziecka. Możecie wybudować jeden lub cztery domki lub jedną budowlę dla czterech poszczególnych kolorów.

Zabawa 3

Pobawcie się razem w skojarzenia. Zapytajcie dziecko o każdą emocję:

- Jaka jest w dotyku?
- Jakie wydaje dźwięki?
- Jak może pachnieć?
- Jak może wyglądać?
- Z jakim kolorem się kojarzy?

Zapytajcie też dziecko, czy w pokoju znajdują się przedmioty, które mogą kojarzyć się z określoną emocją. Niech będzie to Wasza wyjątkowa, kreatywna zabawa!

Zabawa 4

Użyjcie ulubionych bohaterów-ludzików swoich dzieci. Wspólnie zaproście ich do poszczególnych domków dla emocji. Przy każdym domku zapytajcie, czy znają tę emocję i jak ją odczuwają, a także jakie mają ulubione sposoby radzenia sobie z emocjami, kiedy do nich przychodzą.

Podziękujcie sobie przybiciem piątki.

Miłej zabawy!

